

BETÆNKNING

Afgivet af Revisionsudvalget

vedrørende

Forslag til landstingsbeslutning om godkendelse af Landskassens regnskab for 2008.

Afgivet til forslagets 2. behandling

Revisionsudvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Olga P. Berthelsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Andreas Uldum, Demokraterne, næstformand

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Doris Jakobsen, Siumut

Desuden har følgende deltaget i udvalgets arbejde:

Medlem af Inatsisartut Knud Kristiansen, Atassut, som formand

Medlem af Inatsisartut Naja Petersen, Atassut, som formand

Medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Bitten Høegh-Dam, Siumut

Revisionsudvalget har efter 1. behandlingen gennemgået ovennævnte forslag.

1. Indledning

Medlem af Naalakkersuisut for Finanser fremlagde under efterårssamlingen 2009 Landskassens regnskab for finansåret 2008.

Regnskabet består af et Hovedregnskab og et specifikationshæfte som bilag 1. Hovedregnskabet omfatter beretning, regnskabspåtegning, revisionspåtegning, anvendt regnskabspraksis, resultat for året, status pr. 31. december 2008, resultatopgørelser for de sidste tre år og endelig eventualforpligtelser.

Specifikationshæftet med regnskabets bilag 1 indeholder:

- Oversigt over bevilling og forbrug for 2008
- Sammenstilling af regnskabsår 2006, 2007 og 2008
- Resultatopgørelse for de enkelte aktivitetsområder.
- Anlægs- og renoveringsfonden

- Noter til status.

Det er fast praksis, at der udarbejdes regnskabsmæssige forklaringer i tilfælde af afvigelser mellem bevillinger og forbrug på de enkelte hovedkonti på mere end 2 % eller kr. 200.000,-. Revisionsudvalget har også i år modtaget sådanne forklaringer.

De nettostyrede virksomheder er underlagt de relevante Naalakkersuisutområder under Selvstyret. Derfor indgår regnskaberne for de nettostyrede virksomheder som en del af Landskassens regnskaber. Til regnskaberne er der af Selvstyrets statsautoriserede revisorer udarbejdet revisionsprotokollater. Naalakkersuisut har endvidere efter anmodning fra Udvalget gjort sine bemærkninger til revisionsprotokollaterne. Udvalgets anmodning og Naalakkersuisuts bemærkninger til disse er vedlagt nærværende betænkning som bilag 1 henholdsvis bilag 2.

Naalakkersuisut har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Landstingslov om Grønlands Hjemmestyres regnskabsvæsen mv. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Medlem af Naalakkersuisut for Finanser gør i sit forelæggelsesnotat opmærksom på, at regnskabet for 2008, har fået en revisionspåtegning med et enkelt forbehold vedrørende opgørelsen af skatteindtægternes størrelse, og at forbeholdet relaterer sig til opgørelsen over indtægtsførelsen af skatter og især den tilknyttede periodisering. Medlem af Naalakkersuisut for Finanser gør også opmærksom på, at Revisionen anser regnskabets øvrige poster for retvisende.

I landstingslov nr. 23 af 3. november 1994 om Grønlands Hjemmestyres regnskabsvæsen m.v. er det fastsat, at Landsstyret senest på Landstingets efterårssamling fremlægger regnskab for det foregående finansår. Det har været normal praksis at Landskassens Regnskaber blev fremlagt på forårssamlingen til førstebehandling. Imidlertid fik regnskabet for 2008 først påtegning d. 2. juli 2009, hvorefter det blev overdraget til Inatsisartuts videre behandling.

2. Udvalgets behandling af regnskaberne.

2.1 Forsinkelse i Regnskabets aflevering.

Som nævnt ovenfor har det været normal praksis, at Landskassens Regnskaber fremlægges på forårssamlingen til førstebehandling. For dette års vedkommende skete dette imidlertid først på efterårssamlingen, hvor førstebehandlingen skete den 2. oktober 2009.

Foranlediget af Revisionsudvalgets forespørgsel omkring forsinkelsen af Landskassens Regnskab 2008, forklarede Medlem af Naalakkersuisut for Finanser at forsinkelsen af Landskassens Regnskab skyldes flere faktorer, men i korthed kunne forklares ved følgende primære årsager:

- a) I 2008 har der været foretaget ikke mindre end 94 ressortændringer på hovedkonto niveau.
- b) I efteråret 2008 indførtes nyt opdateret lønsystem.
- c) I 2008 har skattevæsenet overtaget samtlige fordringer fra kommunerne.

Udvalgets forespørgsel og Naalakkersuisuts svar til disse er vedlagt nærværende betænkning som bilag 3 henholdsvis bilag 4.

Revisionsudvalget har forståelse for, at der kan opstå betydelige ekstraopgaver i forbindelse med ressortændringer, opdatering af IT-systemer og overtagelse af opgaver. Udvalget forstår dog ikke på Naalakkersuisuts forklaring, om det alene har været tidsfaktoren, der har været afgørende for forsinkelsen. Udvalget er bekendt med at beslutningen om omorganiseringen af store dele af Hjemmestyrets organisation blev taget i efteråret 2007.

Naalakkersuisut anfører selv, at det har været nødvendigt, at foretage betydelige oprydningsopgaver i forhold til de foretagne omkonteringer. Naalakkersuisut anfører videre, at det som følge af den manglende planlægning af ressortændringerne, i stort omfang har medført fejlregistreringer. Naalakkersuisut nævner endvidere, at det, i forbindelse med hjemtagelsen af skatteoprævningen samt inkassofunktionen fra kommunerne, har været nødvendigt med en væsentlig oprydningsindsats, da store dele af det overtagne datamateriale har været mangelfuldt og fejlbehæftet.

Udvalget antager, at disse problemer vil være løst inden næste regnskabsaflæggelse, således at kutymen med førstebehandling af regnskaber under Inatsisartuts forårssamling kan fastholdes. Det er desuden Udvalgets opfattelse, at Naalakkersuisut burde have forudset behovet for udformning og implementering af retningslinier til imødegåelse af nævnte problemstillinger, for netop at undgå unødigt forsinkelse af årsregnskabets udarbejdelse. Særlig kritisabelt er det, at disse forhold, ud over at sinke Naalakkersuisut i dets arbejde, også forsinkes arbejdet i Inatsisartut og dets udvalg.

2.2 Retvisende billede.

Udvalget skal udtrykke sin tilfredshed med at regnskabet, efter revisors opfattelse, bortset fra den mulige virkning af det i forbeholdet anførte, giver et retvisende billede af Landskassens aktiver, passiver, finansielle stilling samt af årets drifts-, anlægs- og udlånsresultat (DAU-resultat).

Udvalget finder det dog betænkeligt, at der, som det fremgår af ovennævnte, skal så meget ekstraarbejde til, før Naalakkersuisut kan aflægge et regnskab, der giver det retvisende billede.

Om end aktiviteter til imødegåelse af problemer, der på negativ måde kan påvirke udarbejdelsen og aflæggelsen af årsregnskabet, ikke synes at have været igangsat af Naalakkersuisut straks ved kendskabet hertil, tager Udvalget til efterretning, at Naalakkersuisut har udarbejdet nye retningslinjer, herunder forretningsgange for ressortomlægninger, for at sikre sig mod tilsvarende situationer i fremtiden.

Breve vedrørende Udvalgets spørgsmål herom og Naalakkersuisuts svar på disse er vedlagt nærværende betænkning som bilag 5 - 8.

Det er i henhold til § 3 i landstingslov nr. 23 af 3. november 1994 om Grønlands Hjemmestyrers regnskabsvæsen m.v. Naalakkersuisut, der fastsætter regler om Grønlands Selvstyres regnskabsvæsen. I den forbindelse er det vigtigt for Udvalget at udtrykke sin forventning om, at Naalakkersuisut for fremtiden særligt iagttager, at det af samme bestemmelse fremgår at Naalakkersuisut, ved reglernes fastsættelse, kan tage hensyn til sikkerhed og orden inden for regnskabsområdet, samt tage hensyn til mulighederne for at tilvejebringe oplysninger til brug for økonomisk planlægning, styring og kontrol.

Henset til Naalakkersuisuts forklaringer til regnskabets forsinkelse, finder Udvalget det på sin plads her at påpege, det i revisionspåtegningen anførte, at Naalakkersuisuts ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformation skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Udvalget må derfor udtrykke kritik af, at Naalakkersuisut ved udarbejdelsen af årsregnskabet for 2008 ikke har behersket at aflægge et retvisende årsregnskab uden unødigt forbrug af betydelige ressourcer for at tilvejebringe materiale, som er egnet til formålet.

2.3 Forbehold.

I henhold til § 5 stk. 2 i landstingslov nr. 23 af 3. november 1994 om Grønlands Hjemmestyrers regnskabsvæsen m.v. skal det ved revisionen efterprøves, om regnskabet er retvisende og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt i overensstemmelse med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Udvalget konstaterer, at det har været nødvendigt for revisionen at påtage årsregnskabet for 2008 med forbehold. Revisionen anfører i revisionspåtegningen følgende:

”Som anført i beretningen er der forbundet en usikkerhed med de opgjorte skatteindtægter og især den tilknyttede hensættelse, hvorfor vi tager forbehold herfor. På det foreliggende grundlag har vi ikke været i stand til at kvantificere denne usikkerhed.”

Revisionsudvalget må desværre konstatere, at problemerne i Skattestyrelsen ikke er nogen nyhed, og at problemerne endvidere ikke synes overstået med 2008 regnskabet. Der blev rejst lignende kritik af forholdene i forbindelse med betænkningen vedrørende Forslag til landstingsbeslutning om godkendelse af Landskassens regnskab for 2007. Følgende citat er hentet fra denne betænkning:

”Revisionsudvalget finder det kritisabelt, at Skatteopkrævningsområdet ikke fungerer effektivt og at overgangen med centraliseringen af skatteområdet skaber usikkerhed, når det gælder korrekte opgørelser af skatteindbetalingerne.

Revisionsudvalget skal kraftigt påtale dette og anmode Landsstyret om, at sikre, at der hurtigst muligt afsættes de fornødne ressourcer til at sikre en effektiv skatteforvaltning.

Revisionsudvalget henstiller til Landsstyret, at Skattestyrelsen inden årets udgang, sikrer de lovede forretningsgange og procedurer etableret, ligesom Revisionsudvalget ønsker oplysninger om status for dette arbejde.”

I revisionsprotokollatet til årsregnskabet 2008 fremhæver revisoren følgende:

”De underliggende omstændigheder ved forbeholdet betyder, at der tilsvarende vil være en usikkerhed forbundet med skatteindtægterne i 2009. Vi vil således skulle gentage vores forbehold i Landskassens regnskab for 2009 for så vidt angår periodiseringsusikkerheden, der hidrører fra 2008.”

Naalakkersuisut udtalte hertil, at der fremadrettet vil blive udarbejdet metoder, som reducerer den usikkerhed, der er grundlaget for revisionens forbehold. Udvalget havde helst set at Naalakkersuisut havde været sit ansvar bevidst i henhold til landstingsloven om Grønlands Hjemmestyrers regnskabsvæsen, som omtalt ovenfor i afsnit 2.2 om det retvisende billede.

På Revisionsudvalgets anmodning om en redegørelse for hvilke initiativer, der er igangsat for

at sikre, at skatteopgørelserne bliver korrekte, jf. revisionens forbehold overfor skatteindtægternes størrelse, redegjorde Naalakkersuisut i et svarbrev af d. 14. oktober (se bilag 9) for de forhold, der har indvirkning på afstemningen af de konti, revisionens forbehold havde baggrund i. Som afslutning på sin redegørelse omkring disse forskellige forhold, der gør sig gældende ved opgørelsen af skatteindtægterne, skriver medlem af Naalakkersuisut følgende:

”På den baggrund er der således ikke mulighed for at foretage den direkte afstemning, som dannede grundlag for forbeholdet.”

Udvalget måtte her pointere sin forståelse af, at revisionens forbehold går meget videre end manglen på denne ”mulighed for at foretage den direkte afstemning”.

Følgende fremgår således af s. 850, i revisionsprotokollatet: *”Samlet set er indtægtsførslen af skatter og især den tilknyttede periodisering forbundet med så væsentlige usikkerheder, at det overstiger vores væsentlighedsniveau.”*

På den baggrund indkaldte Udvalget medlem af Naalakkersuisut for Finanser til samråd i udvalget. Udvalget ønskede Naalakkersuisuts udvidede fremstilling af sagen under iagttagelse af revisionens følgende bemærkning: *”Vi tager således forbehold for de opgjorte skatteindtægter og især den tilknyttede periodisering samt de relaterede balanceposter, der knytter sig hertil.”*

Samrådet blev dog ikke gennemført, da Naalakkersuisuts svar ikke var klargjort på grønlandsk til mødet. Naalakkersuisuts svar på dansk og grønlandsk blev senere eftersendt til udvalget, uden dog at samrådet blev genoptaget. Udvalget har taget disse svar til efterretning.

Udvalgets samrådsindkaldelse samt øvrige spørgsmål i relation til skatteområdet og IT-området, samt Naalakkersuisuts talepapir og svar på udvalgets spørgsmål, er vedlagt nærværende betænkning som bilag 10 henholdsvis bilag 11.

Udvalget finder det svært acceptabelt, at Naalakkersuisut, trods det forsinkede arbejde med færdiggørelsen af årsregnskabet for 2008, ikke har kunnet undgå revisionens forbehold. Det fremgår af revisionsprotokollatet, at skattesystemet består af flere systemer, og at disse afhænger af at der overføres data mellem systemerne. Det fremgår samtidigt, at Skattestytelsen endnu ikke tilnærmelsesvis har implementeret de nødvendige procedurer for overførsler og efterfølgende afstemningsrutiner for at sikre validitet og fuldstændighed i begge systemer.

Udvalget håber dog, at Naalakkersuisuts fremadrettede tiltag vil afhjælpe problemerne i Skattestytelsen. Udvalget tager til efterretning, at det af revisionsprotokollatet også fremgår, at samme forbehold må forventes for regnskabet for 2009. Udvalget forventer ikke, at problemerne i Skattestytelsen herefter vil danne baggrund for flere revisionsforbehold. I modsat fald vil det kunne opfattes som dårligt arbejde grænsende til slendrian, hvilket naturligvis ikke kan accepteres.

2.4 Udvalgets gennemgang af regnskaberne.

Revisionsudvalget afholdt regnskabsseminar d. 16.-18. august 2009, hvor Udvalget gennemgik landskassens regnskaber for 2008, regnskaberne for de nettostyrede virksomheder og revisionsprotokollaterne samt Landsstyrets bemærkninger hertil.

I Udvalgets gennemgang af regnskaberne indgik også de af departementerne udarbejdede forklaringer på afvigelser mellem bevillinger og forbrug på de enkelte hovedkonti på mere end 2 % eller kr. 200.000,-.

2.4.1 Udvalgets gennemgang af revisionsprotokollaterne.

Revisionsprotokollater til årsrapport 2008 de nettostyrede virksomheders regnskaber

Om kommentarer til årsregnskabet.

Resultatopgørelsen:

Udvalget noterer sig med tilfredshed revisorernes bemærkning om, at de stikprøvevist har gennemgået den periodiseringskontrol, som den interne revision har foretaget. Det er den eksterne revisors vurdering, at alle væsentlige forhold er rettet, hvorfor resultatopgørelsen giver et retvisende billede af hele årets aktivitet, når der tages hensyn til de bemærkninger, der er anført vedrørende skatteindtægter.

Revisor har dog fundet anledning til at fremhæve sundhedsvæsenet, hvor, der på trods af flere tillægsbevillinger i årets løb, er et samlet merforbrug på 48 mio. kr.

Det er medlemmet af Naalakkersuisut for det enkelte ressortområde, der har ansvaret for at sikre, at forvaltningen er tilfredsstillende tilrettelagt, og herunder at der er en god og effektiv økonomistyring. Bevillingerne til sundhedsvæsenet er et udtryk for Inatsisartuts bemyndigelse til det enkelte medlem af Naalakkersuisut til i finansåret, at afholde udgifter til angivne formål. Disse bevillinger gives af Inatsisartut i overensstemmelse med de forudsætninger bevilningen er givet under.

Det er uhensigtsmæssigt at den ansvarlige for sundhedsvæsenet ikke, i forbindelse med finanslovsarbejdet, har kunnet give Inatsisartut de nødvendige og tilstrækkelige oplysninger. Det er endvidere kritisabelt, at den ansvarlige ikke har iagttaget bevillingsprincippet om, at ingen udgift kan afholdes uden forudgående bevilling. Udvalget skal i den forbindelse opfordre det samlede Naalakkersuisut til at fremme et mere fyldestgørende budgetarbejde indenfor de områder, hvortil Inatsisartut anmodes om at yde bevillinger.

Balancen:

Revisor har gennemgået balancens poster, herunder underliggende dokumentation, afstemninger m.v. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Naalakkersuisuts bemærkninger til revisionsprotokollatet:

Gennemgangen af disse har ikke givet revisor anledning til supplerende kommentarer.

Regnskabsmæssige forklaringer:

Gennemgangen af disse har ikke givet revisor anledning til supplerende kommentarer.

I forbindelse med gennemgangen af revisionsprotokollaterne har Udvalget stillet en række spørgsmål til Naalakkersuisut. Spørgsmålene og Naalakkersuisuts svar på disse er vedlagt som bilag 12 henholdsvis 11. Udvalget har desuden bedt Naalakkersuisut om at fremsende et notat om status på den verserende sag om en voldgiftssag i Nukissiorfiit. Udvalgets brev og Naalakkersuisuts svar herpå er vedlagt som bilag 13 og 14.

2.4.2 Udvalgets gennemgang af Landskassens Regnskab 2008.

I forbindelse med gennemgangen af Landskassens Regnskab og de regnskabsmæssige forklaringer, har udvalget stillet en række spørgsmål til Naalakkersuisut. Disse spørgsmål og Naalakkersuisuts svar er vedlagt som bilag 15 henholdsvis 11.

Herom skal Udvalget fremkomme med følgende bemærkninger og spørgsmål, som kan besvares særskilt og skriftligt af Naalakkersuisut:

Udvalget skal indledningsvist beklage over, at de regnskabsmæssige forklaringer har været præget af manglende omhyggelighed i arbejdet. Udvalget ser frem til ved næste regnskabsaflægning at modtage regnskabsmæssige forklaringer, der fuldt ud belyser afvigelsernes årsag og med ensartet anvendelse af beløbs- eller procentangivelser (kr. eller procent) i forhold til bevillingerne i henhold til finansloven og eventuelle tillægsbevillinger.

Af hensyn til sagens alvorlige karakter, skal Udvalget her anmode om, inden starten af Inatsisartuts forårssamling 2010, at få en statusredegørelse om situationen i Skattestyrelsen.

Restancer til Landskassen:

Udvalget er enig med Naalakkersuisut i at restancer til Landskassen ikke kan undgås, men anbefaler at inddrivelsesarbejdet og administrationen heraf til stadighed styrkes. Revisionsudvalget er på samme måde enig med Naalakkersuisut i, at der skal fokuseres på restanceforebyggelse.

Udvalget tager til efterretning, at Naalakkersuisuts i sin inddrivelsesstrategi koncentrerer indsatsen der, hvor de største resultater kan opnås, og at restanceforebyggelsen rettes mod det offentliges opkrævning af løbende brugerbetaling hos borgere og selskaber. Revisionsudvalget skal dog understrege, at det bør gælde alle former for restancer til det offentlige. Det er Udvalgets holdning, at det i et demokratisk samfund må kræves, at enhver gæld til den fælleskasse,

Landskassen udgør, skal betales.

Revisionsudvalget ser gerne at Naalakkersuisuts restanceforebyggende indsats suppleres med informationsarbejde overfor befolkningen omkring gæld til Landskassen og nytten af, at vi alle bidrager til fælleskassen.

IT-området

Varetagelse af Selvstyrets og Inatsisartuts IT-funktioner:

Revisionsudvalget undrer sig stærkt over, hvorfor Selvstyret ikke selv varetager IT-funktionerne indenfor egen organisation, men benytter fremmede firmaer til dette.

Udvalget ønsker oplyst, hvem der udfører IT-funktioner for Selvstyret, og hvor meget det koster Selvstyret at bruge eksterne firmaer til at udføre disse IT-funktioner.

Udvalget ønsker desuden oplyst, hvilke langsigtede planer Naalakkersuisut har, når de med hensyn til anvendelse af midlerne til IT skriver, at der på sigt kan ske effektiviseringer.

Naalakkersuisut skriver:

”Der arbejdes endvidere på et øget samarbejde i forhold til IT-anvendelsen mellem Sundhedsvæsenet og centraladministrationen, ligesom der er en øget dialog med kommunerne om dels erfaringsudveksling, dels om muligheden for eventuel anvendelse af fælles IT-løsninger. Begge dele har til sigte at opnå en hensigtsmæssig anvendelse af de afsatte midler til IT-drift og -udvikling og for at understøtte de overordnede mål inden for de respektive områder.”

Udvalget ønsker oplyst, hvor meget det koster Selvstyrets departementer og underliggende institutioner, at anvende internettet til dataoverførsel.

Udvalget ønsker endvidere oplyst om Naalakkersuisut har foretaget vurdering af, hvorvidt Teles takststrukturer kan stå i vejen for videreudvikling af f.eks. ovenfor nævnte samarbejder, hvor der kræves betydelige overførsler af data.

Revisors assistanceopgaver

Udvalget har fremsat ønske om en uddybning af Deloitte's assistance for Naalakkersuisut i forbindelse med boligreformen og en særlig undersøgelse af sundhedsvæsenet.

Udvalget har desuden fremsat ønske om status for de manglende revisionsrapporter som udarbejdes af intern revision under Naalakkersuisut

Naalakkersuisut har hertil svaret, at der, hvad angår revisionens bemærkning, afventes en juridisk redegørelse i november. Udvalget ønsker at blive kopiorienteret herom.

KNR:

Udvalget har efterspurgt en virksomhedsplan for KNR, ligesom det ønskes oplyst, hvor langt Naalakkersuisut er kommet med sikring af institutionens bevilling og forpligtelser i forhold til Landskassen. Udvalget ønskede afklaret revisionens bemærkning om problemstillingerne omkring KNRs ejerform og genopretning af egenkapitalen.

Udvalget har modtaget organisationsplaner for KNR, og afventer fortsat Naalakkersuisuts udfyldende svar på spørgsmålene.

NCB-afgift

Naalakkersuisut skriver, at tilskud betragtes som væsentligt i relation til udvikling og innovation for musikere, og at det er såvel musikbranchens som Styrelsens opfattelse, at ordningen er med til at fremme musiklivet i Grønland.

Udvalget ønsker Naalakkersuisuts uddybelse af, hvordan der er direkte sammenhæng mellem udvikling og innovation for musikere og tilskud til pladeselskaberne.

Udvalget ønsker desuden oplyst, hvorvidt tilskuddet alene gælder indenfor Grønland?

Naalakkersuisut skriver, at tilskudsordningen er en refusionsordning, idet pladeselskaberne kan søge om at få dækket den afholdte udgift til NCB.

Udvalget ønsker oplyst, om tilskudsmodtagerne indsender regnskaber, som en del af dokumentationen for anvendelsen.

Kunne Naalakkersuisut forestille sig et andet tilskudssystem, der er mere velegnet til udvikling og innovation for musikere i Grønland?

3. Udvalgets behandling af andre forhold

Revisionsudvalgets forretningsorden giver Udvalget adgang til at iværksætte en forvaltningsrevision eller, såfremt der er afgørende usikkerhed om handlingers eller undladelsers lovlighed, forelægge spørgsmålet herom for ekstern juridisk sagkundskab. Endelig kan Udvalget gennemføre kontrol og opfølgning af, hvorledes Naalakkersuisuts tiltag i forbindelse med konkrete problemstillinger gennemføres, og efterfølgende vurdere effekten af Naalakkersuisuts gennemførte tiltag.

På Udvalgets regnskabsseminar blev mulige emner i relation til Udvalgets adgang til at iværksætte forvaltningsrevision m.m. diskuteret. Udvalget fastholdt dog, af hensyn til det tidspres, som den sene aflevering af regnskaberne har forårsaget, at koncentrere sig om Landskassens regnskab i sit arbejde med nærværende betænkning. Udvalget har derfor besluttet, at fortsætte sin diskussion af øvrige forhold efter, at nærværende betænkning er afleveret.

3.1 Opfølgning af tidligere sager.

Udvalget vil dog ikke undlade at fremkomme med bemærkninger vedrørende to uafsluttede sager fra Revisionsudvalgets betænkning vedrørende Landskassens Regnskab 2007:

1. Den første omhandler en anmodning fra Finansudvalget om iværksættelse af en forvaltningsrevision af Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.
2. Den anden omhandler Revisionsudvalgets overvejelser om ændring af Revisionsudvalgets arbejdsform med oprettelsen af en uafhængig Landsrevision under Landstinget.

Ad. 3.1.1 Anmodningen fra Finansudvalget om iværksættelse af en forvaltningsrevision af Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Den 6. oktober 2008 anmodede Finansudvalget Landstingets Revisionsudvalg om at foretage en gennemgribende forvaltningsrevision af Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke i forbindelse med Landsstyreområdets bevillingsansøgning til Finansudvalget omkring Efterskolen i Qasigiannguut.

I sit orienteringsbrev til Landsstyret om Finansudvalgets beslutning tirsdag den 30. september 2008 (se bilag 16) skriver Finansudvalget bl.a.:

”Finansudvalget finder hele forløbet omkring bevillingsansøgningen i Qasigiannguut dybt urovækkende. De fremlagte tal og beregninger fra Landsstyret har været enten tendentiøse eller selvmodsigende. Væsentlige oplysninger er blevet holdt tilbage fra Udvalget. Og Landsstyrets interne afklaring og sagsforberedelse har været tumultarisk.”

Et enigt Finansudvalg finder ikke dette holdbart. Udvalget ønsker derfor, at der igangsættes en kulegravning af hele denne sag. Denne kulegravning må nødvendigvis tage udgangspunkt i det landsstyreområde, som tydeligvis er problemets kerne, nemlig Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.”

Revisionsudvalget besluttede på et udvalgsmøde den 14. oktober 2008, at imødekomme Finansudvalgets anmodning hurtigst muligt, og indstillede et kommissorium til en forvaltningsrevision af KIIIN foretaget af Landstingets revisor Deloitte. Revisionsudvalget skriver bl.a. således i betænkningen vedrørende Landskassens Regnskab 2007 følgende:

”Kommissoriet for forvaltningsrevisionen var følgende:

1. Ekstern revisor bedes undersøge, hvorvidt Departementets arbejdsgange i forbindelse med bevillingsansøgningerne til Qasigiannguut Efterskole lever op til Sekretariatets cirkulære om Landsstyremøder m.v. samt Budgetregulativ 2008, Budgetloven og øvrige kernelovbestemmelser.
2. Revisionsudvalget ønsker, at forvaltningsrevisionen inddrager og vurderer, hvorvidt den nyligt implementerede departementsstruktur har styrket (eller evt. afsvækket) forvaltningens organisationsstruktur og arbejdsgange – dette set såvel generelt i relation til styringen af bevillingssager i departementet samt specifikt i forbindelse med sagen om Qasigiannguut efterskole. Det skal herunder også indgå, hvorledes det sikres i Departementet, at Budgetloven og øvrige kernelovbestemmelser følges.

Revisionsudvalget modtager herefter resultatet af Deloitte's forvaltningsrevision den 28. oktober 2008, hvor Deloitte konkluderer følgende:

1. Det er vores vurdering, at KIIIN med alle midler har villet gennemføre projektet, og de hindringer der har været, primært høringssvaret fra ANAN, er bevidst udeladt i det endelige Landsstyreoplæg. Landsstyreformanden, Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender samt Landsstyremedlemmet for Infrastruktur og Miljø har været vidende om processen. Af materialet fremgår, at Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigsanliggender ikke har støttet bevillingsansøgningen. Det er ligeledes vores formodning, at dette tillige gælder Landsstyremedlemmet for Infrastruktur og Miljø, idet det ville have været naturligt, at det var ham som underskrev bevillingsansøgningen, eftersom de konti der rokeres på, vedrører konti under hans område.
2. Efter vores opfattelse foreligger sagen fuldt ud belyst ved Finansudvalgets notater, der vedlægges som bilag. Vi har ikke udarbejdet en juridisk vurdering af sagsforløbet, herunder spørgsmålet om eventuelle ansvarspådragende forhold.
3. Den nye organisatoriske struktur har hverken styrket eller svækket sagsbehandlingen, eftersom hele processen er styret af en afdelingschef i KIIN. Dette har ligeledes været tilfældet før den nye struktur. Vi skal i øvrigt henvise til vores revisionsundersøgelse af det daværende Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke fra 2005,

som i al væsentlighed fortsat er aktuel. Rapporten er vedlagt som bilag.

4. Med den beskrevne afdækning af sagsforløbet og de konklusioner, vi på baggrund heraf har draget betragter vi den revisionsmæssige undersøgelse som tilendebragt. Det er således vores anbefaling, at den revisionsmæssige undersøgelse indstilles og der herefter iværksættes en juridisk vurdering af sagsforløbet.

Revisionsudvalget fremsender Deloitte's status for deres forvaltningsrevision af KIIIN til Finansudvalget, ligesom Revisionsudvalget vil vurdere det videre forløb af sagen og efterfølgende fremlægge sine konklusioner for Landstinget.”

Efterfølgende er revisionens anbefaling om iværksættelse af en juridisk vurdering af sagsforløbet ikke fulgt op.

Udvalget skal nævne, at den daværende Landsstyreformand af egen drift besluttede, at igangsætte en juridisk undersøgelse af sagen. (Bruun & Hjejle: Redegørelse vedrørende Qasigiannguit Efterskole, 20. april 2009) Revisionsudvalget tager til efterretning at Landsstyrets advokat bl.a. skriver følgende på side 196:

”I besvarelsen af spørgsmål 1 er konstateret fire fejl eller mangler i betydningen overtrædelse af ”lovgivningen”, dvs. relevante retsregler:

- I strid med § 28, stk. 4, i budgetloven beskrev ansøgningen om tillægsbevilling bl.a. ikke konsekvenserne af, at mobilitetsfremmemidlerne blev reduceret til fordel for Qasigiannguit Efterskole. Fejlen kunne og burde have været forhindret af KIIIN, AAN, ANAN og Landsstyreformandens Departement.
- I strid med § 9, stk. 3, i cirkulære om landsstyremøder, koordinationsudvalg m.v. og pkt. 4.3 i budgetregulativet 2008 blev landsstyreoplæggets afsnit om høring den 18. september 2008 ændret således, at omtalen af resultatet af høringen af ANAN udgik. Fejlen kunne og burde have været forhindret af ANAN, KIIIN og Landsstyreformandens Departement.
- Det var en sagsbehandlingsfejl fra ANAN's side og i strid med god forvaltningsskik, at bemærkninger svarende til ANAN's såkaldte høringssvar af 18. september 2008 ikke fremkom allerede i forbindelse med høringen den 17. september 2008.
- I strid med § 28, stk. 4, i budgetloven blev ansøgningen om tillægsbevilling indgivet til Finansudvalget uden, at ANAN's høringssvar samtidig officielt tilgik Finansudvalget. Nok var der næppe tid til at indarbejde og kommentere ANAN's bemærkninger i ansøgningen, men høringssvaret burde under de konkrete omstændigheder have været fremsendt sammen med ansøgningen. Fejlen kunne og burde have været forhindret af ANAN, KIIIN og Landsstyreformandens Departement.

På det foreliggende grundlag er der efter min bedømmelse ikke begået yderligere retlige fejl.”

Landsstyrets advokat betegner overtrædelserne generelt som fejl begået under tidspres. Ingen af fejlene regnes som egnet til at påføre embedsmænd eller landsstyremedlemmer individuelt ansvar.

Revisionsudvalget tager, de af Landsstyrets advokat kvalitative vurderinger af overtrædelserne af lovgivningen, til efterretning. Revisionsudvalget skal dog understrege, advokatundersøgelsen er initieret af Landsstyret som den ene part i sagen. Efter Revisionsudvalgets mening burde en uvildig undersøgelse have været initieret af Inatsisartut eller dets udvalg. Dette vil have udgjort en bedre ramme for Revisionsudvalget at vurdere det videre forløb af sagen og efterfølgende fremlægge sine konklusioner for Inatsisartut.

Revisionsudvalget er derfor af den holdning, at Inatsisartut og dets udvalg ikke er kommet videre i denne sag. Ved vurderingen af Landsstyres advokats påpegede overtrædelser af lovgivningen, kan Udvalget alene forholde sig til resultatet af forvaltningsrevisionen og henvendelsen fra Finansudvalget.

Vedrørende Landsstyrets advokats bedømmelse af lovovertrædelserne, som ”fejl begået under tidspres”, henholder Revisionsudvalget sig til et citat fra Finansudvalgets afgørelse vedrørende Qasigiannguitsagen om den ”Manglende fremsendelse af høringssvar og manglende dokumentation for overholdelse af forvaltningsmæssige regler”, hvor Finansudvalget skrev bl.a.:_

”KIIIN har således tidligere fået klar besked om, at Finansudvalget ikke vil acceptere, at landsstyreområdet ikke kan dokumentere sagligheden og lovformeligheden i sin sagsbehandling. Udvalget kræver derfor, at der uden ophold fremsendes en komplet kopi af sagen, svarende til en komplet aktindsigt, vedr. behovet for merbevilling til efterskolen i Qasigiannguut. Samtlige sagsakter, herunder, interne og eksterne mødereferater, notater til såvel administrativ som politisk brug, arbejdsnoter, skriftlig dokumentation for rådgivning, e-mails m.v. skal uden undtagelse være medtaget i denne sagskopi. Udvalget skal allerede på forhånd gøre klart, at udvalget kræver, at der ufortrødent iværksættes en undersøgelse med henblik på iværksættelse af tjenestelige, økonomiske eller politiske sanktioner overfor de ansvarlige indenfor området, såfremt det med udgangspunkt i sagens akter må konstateres, at administrationen indenfor KIIINs område ikke er sket med udgangspunkt i standarderne for god sagsbehandlingsskik, herunder særligt notatpligten. Materialet vil i øvrigt efterfølgende blive overgivet til Revisionsudvalget, jfr. det anførte om forvaltningsrevision nedenfor.”

Som nævnt ovenfor ser Udvalget det som problematisk at konkludere alene på baggrund af Landsstyrets juridiske undersøgelse.

Hvad angår sagens udgangspunkt og problemets kerne i den konkrete sag, nemlig Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, er det dog Revisionsudvalgets helt klare

holdning, at der skal rettes op på de forhold, som af Finansudvalget og Revisionen, på ikke særlig flatterende måde, beskrevne forhold.

Om den alvorlig høringsmangel sluttede Finansudvalget:

..."Det er derfor ganske åbenlyst og åbenbart, at landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke ikke har været i god tro i denne sag."

Samlet finder Finansudvalget på det foreliggende grundlag at måtte konkludere, at det passerede er utilstedeligt og dybt beskæmmende for Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke! Udvalget skal meget kraftigt HENSTILLE, at det ansvarlige Landsstyremedlem og Landsstyreformanden uden ophold iværksætter tiltag, som kan forhindre tilsvarende fuldstændig uacceptable forløb fremover!"

Om den "Manglende iagttagelse af frister for aflevering af bevillingssager til Finansudvalget og manglende respekt for Finansudvalgets arbejde" sluttede Finansudvalget:

"I det hele finder Finansudvalget, at Landsstyrets ageren i denne sag har været præget af manglende respekt og forståelse for Landstingets Finansudvalgs rimelige og saglige behov for, at træffe en velovervejede og velunderbygget beslutning.

Finansudvalget finder, at denne fremgangsmåde er **meget utilfredsstillende og beskæmmende for Landsstyret.**"

Da sagen om Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, ikke er nogen nyhed, jf. en tidligere revisionsundersøgelse fra 2005, som også af Revisoren findes i al væsentlighed fortsat at være aktuel, må Revisionsudvalget kræve Naalakkersuisuts redegørelse for, hvordan revisionsundersøgelsen fra 2005, forvaltningsundersøgelsen fra 2008, den af Landsstyret foretagne juridiske undersøgelser og endelig hele sagsforløbet omkring Finansudvalgets henvendelse til Revisionsudvalget omkring sagen, har bidraget til at forhindre lignende sager, og hvilken effekt de nævnte undersøgelser har haft på det omtalte områdes, Departements, formåen til at varetage sine forvaltningsmæssige opgaver. Det vil efter Revisionsudvalgets mening være dybt problematisk for det grønlandske parlamentariske system, såfremt disse forhold ikke er afklaret.

Udvalget forventer en sådan redegørelse inden starten af Inatsisartuts forårssamling 2010.

Ad. 3.1.2 Revisionsudvalgets overvejelser om ændring af Revisionsudvalgets arbejdsform med oprettelsen af en uafhængig Landsrevision under Landstinget.

Revisionsudvalget har i forbindelse med et seminar og en orienteringsrejse til Færøerne i juni 2008, truffet beslutning om en videreudvikling af Revisionsudvalgets arbejdsgrundlag og af mulighederne for oprettelsen af en grønlandsk uafhængig Landsrevision.

Revisionsudvalget skrev i sin sidste betænkning:

”Revisionsudvalget havde stort udbytte af deres møde med de færøske lagtingsrevisorer og den uafhængige Landsrevision. Landsrevisoren gennemgik på møderne historien bag oprettelsen af den færøske model for oprettelsen af et Landsrevisions institution, og hvor den danske Rigsrevision havde bistået med processen. Revisionsudvalget har således ladet sig inspirere af dette arbejde i udvalgets overvejelser vedr. en eventuel oprettelse af en uafhængig grønlandsk landsrevision. Der vedlægges som bilag 8 et slideshow fra mødet på Færøerne, der i hovedtræk beskriver konstruktionen af den færøske model.

Revisionsudvalget finder tiden inde til en videreudvikling af Revisionsudvalgets arbejdsform og organisering, ligesom det anses passende i forlængelse af Landsstyrets omorganisering af administration fra direktorater til departementer og styrelser.

Revisionsudvalget vil fokusere på følgende hovedpunkter for en videreudvikling af revisionsudvalgets arbejdsform og herunder oprettelsen af en uafhængig Landsrevision:

1. Muligheden for nedsættelsen af Grønlands Landstingsrevisorer, med udgangspunkt i den færøske model, hvor Landstinget for en hel valgperiode udpeger et antal Landstingsrevisorer, hvor formanden udpeges fra det største parti og næstformanden fra det næststørste parti osv. Og hvor der ikke udpeges suppleanter. Alternativt skal det undersøges hvorvidt der skal søges en helt anden grønlandsk model for valget af Landstingsrevisorerne og hvorvidt de skal være medlemmer af Landstinget eller ej.
2. Muligheden for oprettelsen af en uafhængig Landsrevision under Landstinget med udgangspunkt i de nuværende ressourcer, der afsættes til opgaven under både Landstinget og Landsstyret.
3. Muligheden for Landstingets udpegning af en Landsrevisor der skal fungere som en institution under Landstinget på linie med ombudsmanden og som skal fungere som sekretariat for Landstingsrevisorerne.
4. Og sidst men ikke mindst, søges en model for en Grønlands Landsrevision der er tilpasset de grønlandske forhold og ud fra de ressourcer der allerede anvendes af Landskassen.”

Revisionsudvalget arbejder således fortsat videre med sagen og vil fremlægge sin vurdering af sagen for Landstinget så snart udvalgets overvejelser er tilendebragt.

4. Udvalgets indstillinger af revisor for Landskassens regnskaber for 2009

Revisionsudvalget indstiller til Inatsisartut, at Inatsisartut udpeger det statsautoriserede revisionsaktieselskab Deloitte til at revidere Landskassens regnskaber for 2009.

Et enigt udvalg indstiller på denne baggrund beslutningsforslaget om godkendelse af Landskassens Regnskab for 2008 til vedtagelse i Inatsisartut.

Med disse bemærkninger skal Revisionsudvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Olga P. Berthelsen,
Inuit Ataqatigiit,
siulittaasoq

Andreas Uldum,
Demokraterne,
siulittaasup tullia

Anders Olsen,
Inuit Ataqatigiit

Kristian Jeremiassen,
Siumut

Doris Jakobsen,
Siumut